NIEUWS

Stichting Adoptie Graven Amerikaanse Begraafplaats Margraten

v/h Burgercomité Margraten sinds 1945

NEWS

Foundation for Adopting Graves at the American Cemetery in Margraten

formerly Civilian Committee of Margraten

Jaargang 11 - april 2017

Met deze nieuwsbrief wil de Stichting de adoptanten op de hoogte brengen van activiteiten en ontwikkelingen binnen de adoptie-organisatie.

Beschermheer: Drs.Th.J.F.M. Bovens, Commissaris van de Koning in Limburg

Bereikbaarheid Stichting

Het postadres is: Stichting Adoptie Graven Amerikaanse Begraafplaats Margraten Postbus 22, 6269 ZG Margraten e-mail:

info@adoptiegraven-margraten.nl website:

www.adoptiegraven-margraten.nl facebook:

http://www.facebook.com/ margraten.adoptie bankrekening: IBAN:NL89 RABO 0158 8200 45

(BIC: RABONL2U)

Openingstijden van de begraafplaats

De begraafplaats is zeven dagen per week geopend van 9.00 tot 17.00 uur uitgezonderd eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag. Op 4 mei (Nationale Dodenherdenking) is de begraafplaats ook in de avonduren geopend.

Kamerlid en defensiespecialist Raymond Knops:

"Verhaal bevrijders levend houden"

"Mijn eerste bezoek aan Margraten was niet gepland. Op een natte decemberdag in 1992, na een dagenlange oefening van cadetten van de Koninklijke Militaire Academie in het Limburgse heuvelland bleek de Amerikaanse Begraafplaats het sluitstuk van de oefening. Fysiek uitgeput en lijdend aan slaaptekort sta je dan plots oog in oog met de duizenden graven. Dat maakte een onvergetelijke indruk op onze eenheid.

Later ben ik er nog een aantal keren geweest, onder andere bij de jaarlijkse Memorial Day. Keer op keer indrukwekkende bijeenkomsten met getuigenissen van overlevenden en nabestaanden. Iedere keer opnieuw werd ik getroffen door de grootsheid en sereniteit van deze begraafplaats als schril contrast met de verschrikkingen van oorlog. Dit is voor mij persoonlijk altijd een drijfveer geweest om te voorkomen dat Europa nog een keer te maken krijgt met een oorlog. Eerst als militair, nu als buitenland- en defensiewoordvoerder in de Tweede Kamer.

Zoektocht

De afgelopen 2 jaar is mijn betrokkenheid met de Amerikaanse begraafplaats alleen maar intensiever geworden. Ik kwam eind 2014 namelijk in contact met Maarten Vossen, een jonge Limburger die al op 13-jarige leeftijd het graf van soldaat James E. Wickline adopteerde. Een naam, een nummer, verder niets. En die na een zoektocht van meer dan 10 jaar veel meer te weten kwam dan hij ooit voor mogelijk had gehouden.

Ik was onder de indruk van zijn verhaal, zijn gedrevenheid en zijn betrokkenheid bij de voor hem aanvankelijk onbekende soldaat. Ik heb Maarten daarop in contact gebracht met filmmaker Marijn Poels. Deze ontmoetingen hebben geleid tot de meermalen bekroonde documentaire Ageless Friends over de zoektocht van Maarten naar het korte leven van James E. Wickline. Op 17 april 2016 ging deze prachtige film in aanwezigheid van vele adoptanten en civiele en militaire autoriteiten in première. Zelf heb ik het graf geadopteerd van TEC 4 Harold J. Ball. Ik heb een naam, een geboorteplaats en een datum van overlijden. Samen met mijn gezin ben ik nu mijn zoektocht gestart, om op deze wijze ook het verhaal van onze bevrijders, van vrijheid, te kunnen overdragen aan de volgende generatie. Dat is wat wij als adoptanten allemaal doen; het verhaal van onze gesneuvelde bevrijders levend houden. Om te voorkomen dat gebeurt wat zij hebben meegemaakt. En om respect te betonen aan hen die de hoogste prijs betaalden, die hun leven gaven voor onze vrijheid."

Raymond Knops

Lid Tweede Kamer der Staten-Generaal

© 2016. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de Stichting Adoptie Graven Amerikaanse Begraafplaats Margraten

Memorial Day, zondag 28 mei 2017

Programma

10.00 uur Eucharistieviering georganiseerd door de Stichting Culturele Muziekmanifestaties Margraten. Hoofdcelebrant is mgr. Everard de Jong, hulpbisschop bisdom Roermond. De zang wordt verzorgd door het koor Chant-eur olv Paul Mestrom, pianobegeleiding door Augustine Boshouwers.

15.00 uur Herdenkingsbijeenkomst met toespraken en kranslegging

Toegang

Zowel de plechtigheid in de ochtend als de herdenking 's middags zijn voor iedereen toegankelijk. De praktijk wijst uit dat tijdens de eucharistieviering altijd voldoende zitplaatsen zijn. Voor het middagprogramma zijn alleen voor de genodigden stoelen en aparte plaatsen gereserveerd. Voor de overige bezoekers is plaats op de tribunes en rondom de afzettingen.

Route en parkeren

Bezoekers voor de herdenkingsbijeenkomst die uit de richting Maastricht of Gulpen komen, kunnen via de Rijksweg de begraafplaats bereiken en daar hun auto parkeren. Het parkeren tijdens Memorial Day wordt geregeld door medewerkers van de Koninklijke Marechaussee. Normaal gesproken zijn er voldoende parkeerplekken maar wij adviseren bezoekers wel op tijd aanwezig te zijn vanwege de te verwachten verkeersdrukte. Er is een speciale parking voor gehandicapten.

Bloemen brengen

Memorial Day is dé gelegenheid om bloemen bij het geadopteerde graf of bij de naam op de Walls of the Missing te plaatsen. Het is immers de dag waarop de Verenigde Staten wereldwijd hun gesneuvelde soldaten herdenken. Wij hopen dat de adoptanten ook dit jaar weer goed voor de dag komen en de begraafplaats veranderen in één grote bloemenzee. Helaas moeten we nog elk jaar vaststellen dat bij een beperkt aantal graven geen bloemetje is geplaatst. Wij vinden dit jammer en doen een beroep

op alle adoptanten om te zorgen voor een bloemetje bij elk graf. Wanneer u niet te ver van de begraafplaats woont en het weer het toelaat, breng dan uw bloemen op donderdag of vrijdag, omdat het vooral op zaterdag erg druk is op de begraafplaats. Ook kunt u plaatselijke bloemisten vragen bloemen bij een graf te bezorgen.

Heeft u verdere vragen over Memorial Day dan kunt u zich wenden tot de Amerikaanse Begraafplaats. Het adres is: Amerikaanse Begraafplaats 1, 6269 NA Margraten, tel. 043-4581208, e-mail: netherlands@abmc.gov

Adoptieconcert zaterdag 27 mei

Op zaterdag 27 mei 2017 houdt de Stichting haar jaarlijkse adoptieconcert in gemeenschapshuis Oos Heim in Margraten. Harmonie Concordia uit Margraten is bereid gevonden een spetterend bevrijdingsconcert samen te stellen en uit te voeren met medewerking van mezzosopraan Lien Haegeman uit Cadier en Keer. Dirigent Jos Dobbelstein leidt de uitvoering.

Het concert is bedoeld voor alle Amerikaanse familieleden en nabestaanden die speciaal voor Memorial Day naar Margraten zijn gekomen. Ook de adoptanten zijn van harte welkom.

Mocht u weet hebben van het bezoek van Amerikaanse familieleden aan de viering van Memorial Day, geef dat dan niet alleen tijdig door aan de directie van de begraafplaats, maar breng ook ons daarvan op de hoogte. Dan kunnen wij deze mensen uitnodigen om dit speciale concert bij te wonen. De ontvangst die avond is vanaf 19.00 uur, aanvang concert om 19.30 uur. De entree is gratis. Om de kosten te dekken stellen we een vrije gave na afloop zeer op prijs.

Om de organisatie van deze avond in goede banen te leiden – dit mede met het oog op het aantal te reserveren plaatsen – verzoeken wij u vriendelijk ons vóór woensdag 24 mei 2017 te laten weten via info@adoptiegraven-margraten.nl dan wel 043-4583050 of van de uitnodiging gebruik wordt gemaakt en zo ja met hoeveel personen. Graag tot 27 mei.

"Bouw educatief bezoekerscentrum van groot belang"

De ABMC, American Battle Monuments Commission, die wereldwijd Amerikaanse militaire begraafplaatsen beheert, wil zich inzetten voor een bouw van een efficiënt, maar bescheiden educatief bezoekerscentrum bij de begraafplaats in Margraten. Dat laat superintendent Keith Stadler van de begraafplaats weten.

"De bouw van een educatief bezoekerscentrum is van groot belang voor alle mensen die een Amerikaanse militair hebben geadopteerd. Dat is de reden dat ik in deze nieuwsbrief u graag op de hoogte wil brengen van de laatste stand van zaken en wat we onder voorbehoud kunnen verwachten", aldus de superintendent.

Er is dit jaar geld beschikbaar voor de eerste plannningsfase. Daarin wordt onderzocht hoe het bezoekerscentrum eruit zou kunnen zien. Ook de exacte locatie, de capaciteit van het gebouw, de gebruikerseisen en een eerste ontwerp komen aan de orde. De wijze van aankleding en opzet van een expositie worden in het planningsproces meegenomen om er zeker van te zijn dat deze voorziet in de behoefte van zowel de bezoeker als de staf van de begraafplaats.

Offers

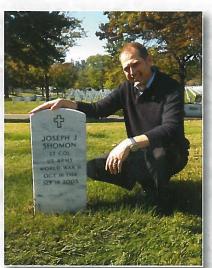
Keith Stadler: "De nadruk zal liggen op de offers die de Amerikaanse militairen hebben gebracht die op de begraafplaats worden herdacht en die hebben geleid tot de unieke band tussen mensen van Amerika en Nederland."

"In de volgende fase, naar verwachting in 2018, worden de plannen verder uitgewerkt in een definitief ontwerp voor het gebouw en zijn inhoud. Het budget voor deze fase is echter nog niet vastgelegd. Zodra het definitieve ontwerp gereed is kunnen we de benodigde gelden aanvragen voor de laatste fase van het project namelijk het bouwen van het bezoekerscentrum." Superintendent Stadler: "Het is voor de Amerikaanse begraafplaats in Margraten heel belangrijk dat er zo'n educatief bezoekerscentrum komt om de verhalen van de Amerikaanse militairen

te vertellen. Ik wil benadrukken dat elke stap in dit proces met zorg en professionaliteit wordt gezet zodat er een kwalitatief goed bezoekerscentrum komt dat voldoet aan de gestelde eisen." Toewiiding

Keith Stadler is sinds zijn komst naar Nederland, 6 jaar geleden, "diep onder de indruk van de toewijding en het respect van de Nederlanders voor de gevallen Amerikaanse bevrijders die hier op de Amerikaanse begraafplaats in Margraten worden herdacht. Maar nu de naaste familieleden van de in Margraten begraven soldaten en de veteranen die samen met hen gestreden hebben, ons in snel tempo ontvallen, zoekt de ABMC, net zoals onderwijsstellingen wereldwijd, naar nieuwe manieren om mensen te doordringen van de offers die voor hen zijn gebracht."

"Mede door het adoptieprogramma in Margraten neemt het aantal bezoekers aan de begraafplaats toe. Er is een groeiende behoefte om te weten wat de mannen en vrouwen op onze begraafplaats hebben meegemaakt voordat ze in Margraten hun laatste rustplaats vonden. Dat is ook de reden dat de staf van de begraafplaats Margraten met burgemeester Akkermans van Eijsden-Margraten, de ABMC-tweede secretaris John Wessels en met de Raad van Commissarissen van ABMC heeft gesproken over de behoefte aan een educatief bezoekerscentrum", aldus Keith Stadler.

Bezoek begraafplaats met een 'audioguide'

Bij het bezoekerscentrum van de begraafplaats liggen 29 'audioguides', toestellen met gesproken rondleidingen, klaar voor gebruik. Deze zijn bedoeld voor groepen bezoekers of gezinnen met kinderen. U kunt ze gratis lenen, waardoor uw bezoek een extra dimensie kriigt.

De gesproken rondleiding spitst zich toe op het levensverhaal van David Conway, een in Plot B, rij 2, graf 31 ter aarde bestelde Amerikaanse militair. Door het beluisteren van het verhaal van David Conway wordt u als (jonge) bezoeker geconfronteerd met vragen over oorlog en vrede en er wordt een bewustwordingsproces op gang gebracht. Het verhaal "Ik wist dat je kwam" begint bij zijn graf. De verteller leidt U vanzelf naar de belangrijkste plekken waarop de inhoud betrekking heeft. De leiding van de begraafplaats gaat ervan uit dat verstandig met de headsets wordt omgegaan en dat deze na gebruik weer bij de balie worden teruggebracht. Na U zullen vele anderen hier nog gebruik van willen maken.

Keith Stadler bij het graf van Joseph Shomon, de stichter van de begraafplaats in Margraten, op Arlington National Cemetery in Washington DC.

'Margratense' Russen centraal op adoptantendag in Leusden

Op 30 september wordt een adoptantendag georganiseerd op het Russisch Ereveld Leusden bij Amersfoort. Daar liggen 865 oorlogsslachtoffers uit de voormalige Sovjet-Unie begraven, van wie er 691 afkomstig zijn van de begraafplaats in Margraten. Zij vochten in het Rode Leger toen zij krijgsgevangen werden gemaakt door de Duitsers en werden overgebracht naar o.a. de kampen Stalag VI-A in Hemer en Stalag VI-K in Stukenbrock. Velen van hen kwamen terecht in het Ruhrgebied, waar ze onder erbarmelijke omstandigheden moesten werken.

De meeste van de 691 in Margraten begraven Sovjetsoldaten bezweken aan

ziekte in de laatste dagen van de oorlog of in de eerste dagen en weken na de bevrijding. Het Amerikaanse leger had hen opgenomen in ziekenhuizen in Duitse plaatsen als Lüdenscheid, Hamm, Dortmund en Bad Lippspringe. De Russen stierven vaak door tuberculose en hun stoffelijke overschotten werden overgebracht naar de dichtstbijzijnde begraafplaats buiten Duitsland, in dit geval dus Margraten. Na de oorlog besloten de Amerikaanse autoriteiten om van de begraafplaats in Margraten een permanent ereveld voor uitsluitend Amerikaanse soldaten maken. De soldaten uit de Sovjet-Unie werden in 1948 overgebracht naar Amersfoort, waar ook de 101 in en nabij Kamp Amersfoort overleden Russen begraven lagen. Deze 'Margratense' Russen staan centraal tijdens de Adoptantendag van 2017, die door de Stichting Russisch Ereveld wordt georganiseerd. Onze Stichting zal die dag een deel van het programma verzorgen.

Anatoli Koedrin bezocht in 2009 voor het eerst het graf van zijn vader Ivan. Altijd had de familie gedacht dat Ivan anoniem begraven was. Totdat de Stichting Erevelden Leusden de familie kon opsporen en berichten over het graf. Ivan was krijgsgevangen gemaakt bij Stalingrad en werd in Duitsland tewerk gesteld. Hij overleed op 10 mei 1945. Foto Shody Careman.

Steentjes op een Davidster: groet aan ziel overledene

Wie Steven Spielberg's indrukwekkende speelfilm *Schindler's List* heeft gezien, zal zich ongetwijfeld de aangrijpende slotscène herinneren, waarin een grote groep door Schindler geredde Joden en hun nabestaanden in processie steentjes leggen op diens grafzerk. Tussen de vele duizenden kruizen op de begraafplaats in Margraten staan 179 Davidsterren, die de rustplaats van Joodse Amerikaanse militairen markeren. Ook op deze graftekens laten bezoekers vaak steentjes achter. Wat is de betekenis van dit ritueel?

De grafsteen is voor de Joden een heel belangrijke plaats, omdat hij de plek aangeeft waar de overledene ligt en waar volgens hun geloof nog een deel van zijn ziel aanwezig is. Het is een plek waar de levenden en doden nog in contact met elkaar kunnen komen. Door er een steen op te leggen, leveren de nabestaanden een blijvende bijdrage aan dat grafteken. Ze laten zo zien dat ze op bezoek zijn geweest, dat de gestorvene geëerd wordt en niet vergeten is. Het gebruik stenen op graven te leggen, gaat vermoedelijk terug tot de tijd dat de Joden nog een woestijnvolk waren. Mensen werden in die tijd op de plek waar ze stierven begraven. Om het graf in de woestijn te markeren en om te voorkomen dat de overledene

door aas-etende dieren werd opgegraven, legden ze er stenen op. Nomaden op doortocht vulden uit respect voor de dode vaak de stenen weer aan. Door de eeuwen heen kreeg het leggen van de stenen op de graven een symbolische waarde.

Stenen vergaan niet zoals bloemen, die door christenen als eerbetoon op de graven worden gelegd. Ze hebben eeuwigheidswaarde, die terug te vinden is in het eeuwigdurend grafrecht

van Joodse graven, die volgens de geloofstraditie niet geruimd mogen worden.

De onvergankelijkheid van de stenen staat ook voor eeuwige liefde en geloof, altijddurend respect, een herinnering aan en verbondenheid met de dode. Ook in Margraten.

Steentjes op een van de Joodse graven in Margraten.

"Bevrijders kwamen op voor universele waarden"

Iedereen heeft zijn eigen redenen om een gesneuvelde Amerikaanse militair te adopteren. In dit artikel wil ik nader ingaan op het belang van adoptie in onze huidige samenleving.

"Vrijheid, gelijkheid, broederschap" was in 1789 de strijdkreet van de Franse revolutie. Vrijheid als een recht, gelijkheid als een feit en broederschap (of broederlijkheid) als een plicht; begrippen die zijn weggezakt door uitdagingen en problemen in onze moderne samenleving.

De terroristische dreiging, vluchtelingenstromen en economische crisis zetten deze universele waarden onder druk.

In de Tweede Wereldoorlog werd heel West-Europa door Nazi-Duitsland bezet. Andersdenkenden, homo's, Joden, zigeuners en gehandicapten werden onderdrukt, weggejaagd en vermoord. Dankzij de geallieerde strijdkrachten uit Europese en Amerikaanse landen, werd de onderdrukker verslagen en is de basis gelegd voor onze huidige samenleving. De gezamenlijke universele waarden werden vastgelegd in verdragen en in een militair bondgenootschap, de NAVO.

Bedreigingen

Onze samenleving kent bedreigingen (terreur, vluchtelingen, economische crisis) die de waarden vrijheid, gelijkheid en broederschap aantasten. De diversiteit is toegenomen en daarmee de dynamiek van de samenleving. Een hechte samenleving heeft interne samenhang nodig en verscheidenheid kan hierbij een beperkende factor zijn. Op dit moment is er een schrijnend gebrek aan

samenhang binnen die maatschappij. Deze kan niet van bovenaf worden opgelegd maar moet binnen de samenleving opborrelen. Angst voor het onbekende en onzekerheid knagen aan het vertrouwen van de mens in onze samenleving.

Diversiteit, verscheidenheid, is een gegeven. We kunnen er beter aan wennen en er mee leren omgaan. Hier ligt ook een belangrijke les uit de Tweede Wereldoorlog waarin diversiteit werd ontkend en miljoenen mensen werden gedeporteerd en vermoord omdat ze niet pasten in de

opvattingen van de Nazi's. De afstand in tijd tot de oorlogsjaren neemt toe en daarmee het risico op herhaling. Dat kan in een andere verschijningsvorm zijn waardoor je te laat in de gaten hebt dat de geschiedenis zich herhaalt.

Waarden

Adoptie is aandacht hebben voor een Amerikaanse militair die heeft meegeholpen Europa te bevrijden van de Duitse onderdrukker. Hij kwam op voor de universele waarden vrijheid, gelijkheid en broederschap. Adoptie kan een brug slaan naar onze huidige samenleving en proberen meer tolerantie op te brengen en verdraagzaamheid jegens andere bevolkingsgroepen. Bereidheid op te komen voor waarden binnen de samenleving, te verdedigen tegen oude en nieuwe bedreigingen. Daar hoort bij dat we andersdenkenden ontzien en respecteren. Europarlementariër Frans Timmermans citeert in zijn boekje 'Broederschap, pleidooi voor verbondenheid' de filosoof Theodor

Adorno: "Hoe voorkomen we dat we vervreemden van onze universele waarden? (...) Door niet te vergeten, door de waarde van herinneren in te zien. Zonder de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog en ook zeker aan de aanloop naar die oorlog beseffen we onvoldoende waartoe een sluipend proces van intolerantie kan leiden – een onweersproken campagne van leugens, een langzame ontmenselijking van wie anders is."

Uitdaging

Het is niet alleen de retoriek van extreemrechts en/of -links waaronder de samenleving bezwijkt maar de onverschilligheid van de maatschappij. Dat is ook nu de grootste uitdaging; een gevecht met de eigen en algemene onverschilligheid. Bewustwording hiervan is nodig en adoptie is hiertoe een middel op persoonlijk vlak De Amerikaanse bevrijders waren niet onverschillig en hielden zich niet afzijdig. Zij meldden zich massaal aan om dienst te nemen en op te treden tegen de Duitse bezetter in Europa. Door het adopteren van een graf of naam van een Amerikaanse militair tonen wij respect voor zijn of haar inzetbereidheid, voor het feit dat hij of zij niet de andere kant

Dit onderstreept het belang van adoptie in de wereld van vandaag. Dit is de boodschap die elke adoptant uit zou moeten dragen: blijf niet onverschillig.

Deze boodschap is het waard zich verder en verder te verspreiden en méér en méér mensen aan te spreken, te inspireren en motiveren in hun levenshouding. Het offer dat onze bevrijders gaven wint daarmee met de tijd alleen maar aan waarde. En dat is verdiend: zij gaven voor ons hun leven!

Ton Hermes, voorzitter

De bevrijders waren niet onverschillig en hielden zich niet afzijdig. Soldaten van de 30e US infanteriedivisie trekken hier door Moerslag bij Sint Geertruid, 13 september 1944. (Foto Sjef Wetsels)

"Het is onze plicht te herdenken wat je hebt gedaan"

Adoptanten die meer dan één graf of één naam op de muur van vermisten hebben geadopteerd, werd in de nieuwsbrief van 2016 gevraagd te overwegen er een af te staan ten behoeve van mensen op de wachtlijst. Hierop is ruimhartig gereageerd waar wij heel dankbaar voor zijn. Maar we hebben ook gezien dat afstand werd gedaan van een aantal graven van onbekende soldaten. Wij betreuren dit. Juist een onbekende soldaat is het waard speciaal te worden herdacht. Niemand weet wie hij is, kent zijn naam of achtergrond. Maar ook hij heeft het hoogste offer gebracht voor onze vrijheid. Het 'Graf van de onbekende soldaat' is in onder meer Frankrijk het nationale symbool, waar jaarlijks alle gevallenen worden herdacht.

Het adopteren van een Amerikaanse bevrijder, en juist de onbekend gebleven gesneuvelde, betekent toch veel meer dan het doen van onderzoek naar zijn geschiedenis of contact leggen met nabestaanden. Het moet ook een eresaluut zijn aan juist deze gevallenen. Om deze woorden kracht bij te zetten volgt hier een brief geschreven door de toen 18-jarige Justine Camps uit Wijlre

Het graf van een 'onbekende', nog niet geïdentificeerde soldaat in Margraten. De tekst op het kruis zegt dat hier een wapenbroeder in eervolle glorie rust en dat zijn naam alleen bij God bekend is.

gericht aan een onbekende soldaat. Justine studeert Arts en Culture aan de universiteit van Maastricht en heeft twee graven geadopteerd in Henri Chapelle.

Beste soldaat,

Een maand geleden stond ik voor een wit, marmeren kruis. Eromheen staan heel veel andere kruizen op een groot grasveld, allemaal hetzelfde wit, allemaal hetzelfde marmer, in keurige rechte rijen, met af en toe een davidster ertussen. Veel te veel kruizen en davidsterren, als je het mij vraagt. Bij sommigen steekt er een roos of een vlaggetje in de grond. Ergens in het gras ligt een weggewaaide kaars. Aan het eind van het grasveld rijst een hoog gebouw op. Alle graven zijn naar deze toren gericht, die in het landschap van ver te zien is. De serene vijver achter de toren weerspiegelt het blauw van de hemel. Naast de vijver staan twee lange muren. Ze staan vol geschreven met namen, de namen van hen die nooit gevonden zijn. Slechts achter een paar is een rozet aangebracht, het teken dat zij later een rustplek hebben gekregen. Achter de graven op het grasveld wappert een vlag. Witte sterren op een vlak van blauw met daarnaast rode en witte strepen, de vlag van de Verenigde Staten. Maar tussen al die symmetrie en rust merk ik iets vreemds op. Op het witte marmeren kruis waar ik voor sta is geen naam te lezen. Die naam weet alleen god, staat er vermeld. Jij bent een soldaat zonder naam, en hier tussen al je kameraden lig je begraven, ver van huis. Je naam zal altijd een mysterie blijven. Al die anderen hebben er wel een.

Een naam geeft je een verhaal, een verleden. Naar de soldaten die wel een naam op hun graf hebben staan kunnen we zoeken. We kunnen ze een gezicht geven, een foto laten zien van de man die schuilgaat achter het graf, een idee geven van het verhaal dat hij met zich meedraagt en de rol die hij heeft gespeeld in het bevrijden van de bezette gebieden in Europa tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Vragen

Er blijven zoveel vragen onbeantwoord. Wie ben je en waar kom je vandaan? Wat was je leeftijd? Wat was je rang? Hoe en waar ben je omgekomen? Wie heb je moeten achterlaten toen je naar Europa kwam, en weten zij wat er met je is gebeurd? Had je een opleiding achter de rug, had je baan waar je iedere dag naartoe ging, wat deed je in je vrije tijd, luisterde je ook zo graag naar muziek, wat was je favoriete boek? Ik kan vragen blijven stellen, maar ben bang dat ze onbeantwoord zullen blijven. Ik ben 18 jaar. Ik leef in een vrij land waar ik mag zeggen en denken wat ik wil. Ik heb de mogelijkheid om een opleiding te volgen aan een universiteit die ik leuk vind in een stad waar ik graag ben. Ik heb de kans om aan een toekomst te werken. In dit land heb ik vrijheid, en ik gebruik het woord alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Wij gebruiken het woord allemaal alsof we weten wat het is om het kwiit te raken en hoe het is om te leven zonder. Maar er zijn zoveel landen waar al die dingen niet zo makkelijk zijn als in Nederland. Waar mensen gestraft worden omdat ze iets denken dat volgens een ander niet de waarheid is. Waar mensen gestraft worden omdat ze niet voldoen aan de norm. Waar meisjes niet naar school mogen, en al helemaal niet de mogelijkheid hebben om een verdere opleiding te kunnen volgen. Waar vrijheid een woord is dat niet de normaalste zaak van de wereld is. Maar vrijheid was er hier niet altijd, want tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het Nederland, net als veel andere landen in Europa, afgenomen. Die vrijheid is ons terug gegeven, en de mensen die deze onderdrukte tijd tussen 1940-1945 hebben meegemaakt kunnen ons vertellen hoe het is om je vrijheid kwijt te raken. En misschien kunnen wij op die manier begrijpen hoe het leven zonder vrijheid voor de mensen in landen die op dit moment onderdrukt worden moet zijn.

Vrijheid

Wat ik weet over jou is dat jij gestorven bent om mijn land haar vrijheid terug te

geven en dat jij en vele anderen uit de Verenigde Staten en andere geallieerde landen weten waar ik net over schreef. Je hebt een zware training gehad, bent naar Nederland gekomen, en deed wat je werd gevraagd. De mensen die hier woonden kende je waarschijnlijk niet. Je offerde jezelf op in een enorme missie die net als voor jou vele anderen het leven heeft gekost. En nu ben je hier begraven in Margraten. Ik bedenk me dat jij wel een verhaal hebt. Het gaat over vrede en herdenken, en dankbaar zijn. Je bent een deel van een heel groot verhaal, het verhaal over de bevrijding van bezet Europa. Nu is het onze plicht om te herinneren wat jij en jouw landgenoten voor ons land hebben gedaan. Ik ben opgegroeid in een andere generatie, maar weet dat wij het jaren later nog steeds belangrijk vinden om te herdenken wat er is gebeurd. Wij lezen over deze geschiedenis en luisteren naar verhalen van de mensen die erbij waren en hebben gevoeld en gezien. Wij bezoeken de plekken waar zware gevechten hebben plaatsgevonden en de plekken waar zij die daar een onderdeel van waren nu hun laatste rustplaats vinden.

Wat er gebeurd is in de Tweede Wereldoorlog moet een voorbeeld voor ons zijn van hoe de wereld er niet uit moet zien en moet ons laten zeggen: dit mag nooit meer gebeuren. Laten we allemaal ons best doen om de vrede te bewaren, generaties lang.

Bedankt voor de vrijheid,

Justine Camps

Frank W. Towers was gezicht 'Old Hickories'

De Old Hickories, Amerikaanse militairen van de 30e Infanterie Divisie, hadden een groot aandeel in de bevrijding van Zuid-Limburg in september 1944. Vele jaren na de oorlog kwamen tal van veteranen van deze 30e divisie nog eens terug naar Limburg, om de plekken te bezoeken waar ze gevochten hadden, ingekwartierd waren bij burgers, en waar hun kameraden waren gesneuveld. De begraafplaats in Margraten was een vast en emotioneel onderdeel van hun reis.

Veelal reisden die *Old Hickories* in groepen, herkenbaar aan hun lichtblauwe jacks, en geleid door oudofficier Frank W. Towers.

Hij organiseerde de trips van de veteranen. Zo werd hij in Limburg hét gezicht van de Old Hickories. Enkele jaren geleden stopte hij daarmee, de rijen waren te zeer uitgedund. Nu is ook Frank Towers overleden, 99 jaar oud. Frank W. Towers werd op 13 juni 1917 geboren in Boston Massachusetts. Hij ging in militaire dienst in Camp Blanding in Florida en werd opgeleid tot officier. Voordat de invasie in Normandië plaatsvond werd hij ingedeeld bij de Old Hickorydivisie. Frank was liaison officer in het 120e Regiment van de 30e Divisie, en onder-

andere legeronderdelen. Na de landing in Normandië, vier dagen na D-day, vocht de 30e in Noord-Frankrijk en België om via een deel van Zuid-Limburg door te stoten naar de Duitse

hield daar de contacten met

Siegfriedlinie en Aken.

De divisie was ook betrokken bij de Slag om de Ardennen, december 1944.
Later in de oorlog heeft de 30e
Divisie een trein met 2500 Joden weten te bevrijden. Deze Joodse gevangenen waren in de trein achtergelaten door de vluchtende Duitsers. Frank wist later nog een aantal van deze Joden terug te vinden en deze zijn ook gast geweest tijdens reünies van de 30e Divisie.
Reinies

Na de oorlog werd Frank president van de veteranenorganisatie van de 30e Infanterie Divisie. Hij organiseerde diverse reünies voor de veteranen. Ook was hij een aanspreekpunt voor iedereen die onderzoek deed naar de geschiedenis van de divisie en/of soldaten die in deze divisie gediend hadden. E-mails en brieven werden altijd afgesloten met: "Yours in Old Hickory Friendship".

Frank was geen onbekende in Europa. Talloze keren heeft hij na de oorlog de oversteek gemaakt vanuit Florida om bij herdenkingen in Europa aanwezig te zijn. Het laatste jaar heeft zijn gezondheid hem in de steek gelaten. Het ging wat op en af maar helaas is Frank op 4 juli 2016 van ons heen gegaan. We zullen hem altijd blijven herinneren. Immers, 'old soldiers never die, they just fade away......'

Frank Towers, hier in 2009 op de Amerikaanse begraafplaats in het Belgische Henri Chapelle, ten zuiden van Epen. Foto George Gubbels

Boeken en DVD's

Via onze Stichting kunt u in het bezit komen van boeken en DVD's m.b.t. de geschiedenis van de begraafplaats en van het adoptieprogramma.

Bezoek daarvoor onze webshop http://www.adoptiegraven-margraten.nl/webshop.

De publicaties en films zijn ook te koop bij de balie van Multimate Jan Opreij BV,

Aan de Fremme 50, 6269 BE te Margraten.

Bosje bloemen wijst familie weg naar graf

Jennifer bij haar eerste bezoek in 2008 aan het graf van haar oom Roy, dat zij vond dankzij het bosje roze anjers.

Een bosje roze anjers maakte op een donkere oktoberavond in 2008 studente Jennifer Thompson op de Amerikaanse begraafplaats Margraten plotseling attent op het graf van haar oudoom korporaal Roy Reed Moore uit Oklahoma. Ze had er al urenlang naar gezocht.

Jennifer studeerde in 2008 in Madrid, van waaruit ze met haar vriendinnen in een weekend naar Amsterdam vloog om het graf van oom Roy te bezoeken. Met de trein naar Maastricht en de bus naar Margraten. Het was al in de late namiddag toen ze daar, in the middle of nowhere, werden afgezet en hun speurtocht begonnen.

Ze zochten vooral bij de plek waar Roy begraven was vóór de herinrichting van de begraafplaats in 1960, achteraan rechts. Daar had ze een kaartje van. In die rijen ontdekten ze wel bij toeval het graf van een oudoom van Helena, een van de vriendinnen, Bernard McDonnell die amper 21 jaar oud in april 1945 in Duitsland sneuvelde.

Na urenlang zoeken was het graf van Roy Moore nog niet gevonden. Het werd al donker. Blij over de vondst van het graf van McDonnell, maar ook teleurgesteld ging het groepje richting uitgang. Jennifer zonderde zich even af van haar vriendinnen om haar verdriet te verwerken. Ze liep door de voorste rijen in vak A en opeens werd ze getroffen door het zien van een bos roze anjers. Bloemen voor een gevallene? Van wie? Ze keek naar het kruis en las de naam van oom Roy.

Jennifer was diep ontroerd omdat kennelijk iemand zich bekommerde om haar ooms graf. Die iemand bleek later Elly Muijlkens-Creusen te zijn, die sinds 1991 adoptant was en regelmatig een bloemetje bij het graf zette. Dat nu dus leidde tot vondst van het graf. Miraculous, wonderbaarlijk, vond Jennifer. Er werden foto's gemaakt en blij met de goede afloop ging het groepje terug naar Schiphol en Madrid. Lieve zorgen

Acht jaar later, in september 2016, kwam Jennifer terug, met moeder Cheryl Butler-Moore en zus Lauren. Het graf, in vak A, rij 11, graf 21 was zo gevonden. Het drietal werd verwelkomd door een van de bestuursleden van de Stichting Adoptiegraven, de staf van de begraafplaats en adoptant Rina Hodiamont. "We waren zeer diep geroerd door de lieve zorgen die al die jaren worden besteed aan het graf van onze oom", schrijft Cheryl Butler in een dankbrief aan de Stichting. Zij is een dochter van Roy's jongere broer Marvin. Haar oom sneuvelde, 25 jaar oud, in april 1945 bij de slag om Leipzig.

Cheryl: "Oom Roy is altijd een deel van mijn leven geweest. De herinneringen, de verhalen en de familiefoto's. Mijn ouders en mijn zus, mijn tantes, allemaal hebben ze door al die jaren heen Roy's graf bezocht. Tranen komen in mijn ogen, als ik eraan denk dat een Nederlands gezin zich al zo lang om zijn graf bekommerd heeft. Ik voel het alsof zo ook mij hebben geadopteerd."

Rina Hodiamont-Muijlkens nam in 2012 samen met zus Annie de adoptie van het graf van Roy Moore over van haar overleden ouders. Al in 2008 was er intensief contact ontstaan met de Moore's. Want in dat jaar bezocht ook een jongere zus van Roy, Irene Jones-Moore, de begraafplaats in Margraten. Er werd daarna druk gecorrespondeerd en foto's uitgewisseld. "Het was een emotioneel moment toen opeens, na bijna twintig jaar het graf een gezicht kreeg," zegt Rina. Ook hoorde ze welke impact de dood van Roy, zo ver van huis, op zijn gezin en familie had. "Roy's moeder bakte altijd appeltaartjes, in de vier jaar dat hij in het leger zat, en stuurde hem die. Na zijn dood heeft ze nooit meer zo'n taartje gebakken."

Nicht Cheryl Butler-Moore, heeft inmiddels van haar nu hoogbejaarde tante Irene het contact met de Hodiamonts overgenomen en voortgezet, samen met haar dochters.

In 2016 bezocht Jennifers moeder Cheryl Butler het graf van haar oom Roy. Op de foto vlnr Ed Butler, Rina Hodiamont, Cheryl, Jef Hodiamont en Annie Hodiamont.

Certificaat voor Amerikaanse nabestaanden

In de vorige nieuwsbrief hebben we een oproep gedaan aan alle adoptanten met connecties in Amerika om de adres- en mailgegevens van deze nabestaanden met ons te delen, zodat wij hen een Certificaat van Herdenking kunnen toesturen. Inmiddels is de uitgifte van deze Certificates of Commemoration op gang gekomen. Al vele tientallen Amerikaanse familieleden hebben dit document gekregen, waarin wordt vastgelegd dat de adoptant samen met de Amerikaanse familie een "Margraten Boy" herdenkt. Door het gezamenlijk herdenken van een geadopteerde militair krijgt adoptie meer betekenis en wordt de band bevestigd tussen adoptanten en nabestaanden. Wilt u ook in aanmerking komen voor een Certificate of Commemoration stuur dan een mail met uw persoonsgegevens, de naam van de geadopteerde militair en mailadres van Amerikaanse familie naar request@adoptiegraven-margraten.nl of neem telefonisch contact met ons op.